

1090**ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW**

z dnia 24 czerwca 2003 r.

w sprawie obiektów szczególnie ważnych dla bezpieczeństwa i obronności państwa oraz ich szczególnej ochrony

Na podstawie art. 6 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2002 r. Nr 21, poz. 205, z późn. zm.¹⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Rozporządzenie określa obiekty szczególnie ważne dla bezpieczeństwa i obronności państwa, ich kategorie, a także zadania w zakresie ich szczególnej ochrony oraz właściwość organów w tych sprawach.

2. Przepisów rozporządzenia nie stosuje się do:

- 1) obiektów i urządzeń, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 6 i 8 ustawy z dnia 16 marca 2001 r. o Biurze Ochrony Rządu (Dz. U. Nr 27, poz. 298, z późn. zm.²⁾);
- 2) obiektów wytypowanych dla organów władzy publicznej na stanowiska kierowania.

§ 2. Obiektami szczególnie ważnymi dla bezpieczeństwa i obronności państwa, zwanymi dalej „obiektami”, są:

- 1) zakłady produkujące, remontujące i magazynujące uzbrojenie i sprzęt wojskowy oraz środki bojowe, a także zakłady, w których są prowadzone prace badawczo-rozwojowe lub konstruktorskie w zakresie produkcji na potrzeby bezpieczeństwa i obronności państwa;
- 2) magazyny rezerw państwowych, w tym bazy i składy paliw płynnych, żywności, leków i artykułów sanitarnych;
- 3) obiekty jednostek organizacyjnych podległych Ministrowi Obrony Narodowej lub przez niego nadzorowanych;
- 4) obiekty infrastruktury transportu samochodowego, kolejowego, lotniczego, morskiego i wodnego śródlądowego, drogownictwa, kolejnictwa i łączności oraz ośrodki dokumentacji geodezyjnej i kartograficznej;
- 5) zapory wodne i inne urządzenia hydrotechniczne;
- 6) obiekty jednostek organizacyjnych Agencji Wywiadu;
- 7) obiekty:
 - a) Narodowego Banku Polskiego oraz Banku Gospodarstwa Krajowego,
 - b) Polskiej Wytwórni Papierów Wartościowych S.A. oraz Mennicy Państwowej S.A.;

- 8) obiekty, w których produkuje się, stosuje lub magazynuje materiały jądrowe oraz źródła i odpady promieniotwórcze;
- 9) obiekty telekomunikacyjne przeznaczone do nadawania programów radia publicznego i telewizji publicznej;
- 10) obiekty organów i jednostek organizacyjnych podległych ministrowi właściwemu do spraw administracji publicznej lub przez niego nadzorowanych;
- 11) obiekty organów i jednostek organizacyjnych podległych ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych lub przez niego nadzorowanych;
- 12) obiekty jednostek organizacyjnych Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego;
- 13) obiekty Policji, Straży Granicznej i Państwowej Straży Pożarnej;
- 14) obiekty znajdujące się we właściwości Ministra Sprawiedliwości, Służby Więziennej oraz jednostek organizacyjnych podległych lub nadzorowanych przez Ministra Sprawiedliwości;
- 15) zakłady mające bezpośredni związek z wydobywaniem kopalin podstawowych;
- 16) obiekty, w których produkuje się, stosuje lub magazynuje materiały stwarzające szczególne zagrożenie wybuchowe lub pożarowe;
- 17) obiekty, w których prowadzi się działalność, z wykorzystaniem toksycznych związków chemicznych i ich prekursorów, a także środków biologicznych, mikrobiologicznych, mikroorganizmów, toksyn i innych substancji wywołujących choroby u ludzi lub zwierząt;
- 18) elektrownie i inne obiekty elektroenergetyczne;
- 19) inne obiekty będące we właściwości organów administracji rządowej, organów jednostek samorządu terytorialnego, formacji, instytucji państwowych oraz przedsiębiorców i innych jednostek organizacyjnych, których zniszczenie lub uszkodzenie może stanowić zagrożenie dla życia i zdrowia ludzi, dziedzictwa narodowego oraz środowiska w znacznych rozmiarach albo spowodować poważne straty materialne, a także zakłócić funkcjonowanie państwa

— z zastrzeżeniem § 4.

§ 3. Obiekty, o których mowa w § 2:

- 1) w pkt 1—9, zalicza się do kategorii I obiektów szczególnie ważnych dla bezpieczeństwa i obronności państwa, zwanych dalej „obiektami kategorii I”;
- 2) w pkt 10—19, zalicza się do kategorii II obiektów szczególnie ważnych dla bezpieczeństwa i obronności państwa, zwanych dalej „obiektami kategorii II”.

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 74, poz. 676, Nr 81, poz. 732, Nr 113, poz. 984 i 985, Nr 156, poz. 1301, Nr 166, poz. 1363, Nr 199, poz. 1673 i Nr 200, poz. 1679 i 1687 oraz z 2003 r. Nr 45, poz. 391, Nr 90, poz. 844 i Nr 96, poz. 874.

²⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2001 r. Nr 106, poz. 1149, z 2002 r. Nr 74, poz. 676 i Nr 153, poz. 1271 oraz z 2003 r. Nr 52, poz. 451 i Nr 90, poz. 844.

§ 4. 1. Rada Ministrów ustala wykaz obiektów uznanych za szczególnie ważne dla bezpieczeństwa i obronności państwa.

2. Z wnioskiem o uznanie obiektu za szczególnie ważny dla bezpieczeństwa i obronności państwa mogą występować:

- 1) Szef Kancelarii Prezesa Rady Ministrów — w stosunku do obiektów organów administracji rządowej nadzorowanych przez Prezesa Rady Ministrów, na wniosek tych organów;
- 2) ministrowie i przewodniczący komitetów wchodzących w skład Rady Ministrów — w stosunku do obiektów:
 - a) będących w ich właściwości,
 - b) organów, formacji i jednostek organizacyjnych im podległych lub przez nich nadzorowanych,
 - c) instytucji państwowych oraz przedsiębiorców i innych jednostek organizacyjnych, według właściwości wynikającej z ustaw;
- 3) Prezes Narodowego Banku Polskiego — w stosunku do obiektów znajdujących się w jego właściwości;
- 4) Prezes Zarządu Banku Gospodarstwa Krajowego — w stosunku do obiektów znajdujących się w jego właściwości;
- 5) wojewodowie — w stosunku do obiektów:
 - a) znajdujących się w ich właściwości, obiektów jednostek organizacyjnych im podporządkowanych lub przez nich nadzorowanych oraz obiektów przedsiębiorców, dla których są organami założycielskimi,
 - b) znajdujących się we właściwości organów jednostek samorządu terytorialnego oraz utworzonych przez te organy jednostek organizacyjnych, po zasięgnięciu opinii organów wykonawczych właściwych jednostek samorządu terytorialnego.

3. Wniosek zawiera:

- 1) oznaczenie daty wystąpienia z wnioskiem;
- 2) podstawę prawną wystąpienia z wnioskiem,
- 3) oznaczenie wnioskującego;
- 4) nazwę obiektu;
- 5) określenie organu, instytucji, formacji, przedsiębiorcy lub jednostki organizacyjnej, w której właściwości obiekt się znajduje;
- 6) adres obiektu;
- 7) kategorię obiektu;
- 8) propozycję zakresu udziału Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, Policji, Państwowej Straży Pożarnej i formacji obrony cywilnej w szczególnej ochronie obiektu;
- 9) uzasadnienie wniosku;
- 10) podpis wnioskującego.

4. W przypadku utraty przez obiekt jego znaczenia dla bezpieczeństwa i obronności państwa przepisy ust. 1—3 stosuje się odpowiednio.

§ 5. 1. Szczególna ochrona obiektów polega na jej przygotowaniu i prowadzeniu.

2. Przygotowanie szczególnej ochrony obiektów obejmuje prace koncepcyjne, planistyczne, organizacyjne, logistyczne, techniczne, szkoleniowe i kontrolne mające na celu:

- 1) opracowanie, uzgadnianie i aktualizowanie planów szczególnej ochrony obiektów;
- 2) zapewnienie zasobów, w tym ludzkich, finansowych i materiałowych, niezbędnych do prowadzenia szczególnej ochrony obiektów;
- 3) utworzenie systemu kierowania szczególną ochroną obiektów, zorganizowanie współdziałania oraz określenie sposobu prowadzenia szczególnej ochrony obiektów;
- 4) osiągnięcie gotowości do prowadzenia szczególnej ochrony obiektów.

3. Prowadzenie szczególnej ochrony obiektów obejmuje w szczególności:

- 1) bezpośrednią ochronę fizyczną obiektów i ich zabezpieczenie techniczne;
- 2) inne działania mające na celu ochronę obiektu, które wynikają z jego specyfiki i charakteru zagrożeń dla jego funkcjonowania;
- 3) przedsięwzięcia realizowane w ramach systemu alarmowania i powiadamiania oraz wymiany informacji o zagrożeniach;
- 4) działania obronne, obejmujące w szczególności rozbudowę inżynieryjną terenu na podejściach i wewnątrz bronionego obiektu, system ognia broni palnej, powszechną obronę przeciwlotniczą oraz ochronę przed skażeniami.

4. Szczególna ochrona obiektów jest przygotowywana przez organy, instytucje, formacje, przedsiębiorców lub jednostki organizacyjne, w których właściwości znajdują się obiekty.

5. Szczególna ochrona obiektów jest prowadzona przez specjalnie tworzone w tym celu, na podstawie odrębnych przepisów, jednostki zmilitaryzowane.

6. Szczególna ochrona obiektów jest przygotowywana i prowadzona z udziałem Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, Policji, Państwowej Straży Pożarnej i formacji obrony cywilnej, z zastrzeżeniem § 4 ust. 3 pkt 8, § 7 ust. 2 pkt 5 i ust. 3 pkt 4.

§ 6. Organami właściwymi w sprawach szczególnej ochrony obiektów są organy, o których mowa w § 4 ust. 2, każdy w zakresie obiektów, w stosunku do których wystąpił z wnioskiem o uznanie za szczególnie ważne dla bezpieczeństwa i obronności państwa.

§ 7. 1. Organ, o którym mowa w § 4 ust. 2, wykonując zadania w zakresie szczególnej ochrony obiektów:

- 1) organizują szczególną ochronę obiektów, w stosunku do których wystąpiły z wnioskiem o uznanie za szczególnie ważne dla bezpieczeństwa i obronności państwa, w tym określają:
 - a) zakres prac związanych z przygotowaniem tej ochrony,
 - b) osoby odpowiedzialne za jej realizację,
 - c) terminy wykonania prac, zgodne z harmonogramem, o którym mowa w § 9;

- 2) ujmują problematykę szczególnej ochrony obiektów, w stosunku do których wystąpiły z wnioskiem o uznanie za szczególnie ważne dla bezpieczeństwa i obronności państwa, w kwestionariuszach, przeglądach, programach i innych dokumentach dotyczących przygotowań obronnych Rzeczypospolitej Polskiej;
 - 3) opracowują, uzgadniają i aktualizują plany szczególnej ochrony obiektów, zgodnie z ogólnymi wymaganiami prowadzenia tej ochrony oraz procedurą, o których mowa w ust. 2 pkt 1 i ust. 3 pkt 1 i 2;
 - 4) koordynują i nadzorują prace związane z przygotowaniem szczególnej ochrony obiektów, w stosunku do których wystąpiły z wnioskiem o uznanie za szczególnie ważne dla bezpieczeństwa i obronności państwa, oraz zapewniają warunki do realizacji tych prac;
 - 5) realizują zadania związane z uzyskaniem limitów osobowych, środków finansowych oraz innych zasobów niezbędnych do prowadzenia szczególnej ochrony obiektów, w stosunku do których wystąpiły z wnioskiem o uznanie za szczególnie ważne dla bezpieczeństwa i obronności państwa, a także dysponują przydzielonymi limitami i środkami przeznaczonymi na tę ochronę;
 - 6) organizują szkolenia w zakresie problematyki szczególnej ochrony obiektów, w stosunku do których wystąpiły z wnioskiem o uznanie za szczególnie ważne dla bezpieczeństwa i obronności państwa;
 - 7) organizują współdziałanie w zakresie dotyczącym szczególnej ochrony obiektów;
 - 8) zapewniają sprawność, ciągłość i terminowość prowadzenia szczególnej ochrony obiektów, w stosunku do których wystąpiły z wnioskiem o uznanie za szczególnie ważne dla bezpieczeństwa i obronności państwa.
2. Do zadań Ministra Obrony Narodowej należy ponadto:
- 1) precyzowanie, po zasięgnięciu opinii ministra właściwego do spraw wewnętrznych, ogólnych wymagań przygotowania i prowadzenia szczególnej ochrony obiektów kategorii I;
 - 2) opracowywanie planów szczególnej ochrony obiektów kategorii I, których szczególna ochrona jest przygotowywana i będzie prowadzona z udziałem Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej;
 - 3) prowadzenie, na podstawie wykazu, o którym mowa w § 4 ust. 1, ewidencji obiektów kategorii I;
 - 4) określanie, po zasięgnięciu opinii organów, o których mowa w § 4 ust. 2, szczegółowego sposobu zabezpieczenia potrzeb w zakresie rezerw osobowych, uzbrojenia, sprzętu wojskowego, reklamowania od obowiązku pełnienia czynnej służby wojskowej oraz świadczeń na rzecz obrony, niezbędnych do szczególnej ochrony obiektów;
 - 5) podejmowanie decyzji w sprawie udziału Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej w szczególnej ochronie obiektów oraz ustalanie zakresu i sposobu tego udziału, po zasięgnięciu opinii organów, o których mowa w § 4 ust. 2;
 - 6) organizowanie i prowadzenie, wspólnie z ministrem właściwym do spraw wewnętrznych, specjalistycznego szkolenia dla osób organizujących wykonywanie zadań w zakresie szczególnej ochrony obiektów kategorii I.
3. Do zadań ministra właściwego do spraw wewnętrznych należy ponadto:
- 1) precyzowanie, po zasięgnięciu opinii Ministra Obrony Narodowej, ogólnych wymagań przygotowania i prowadzenia szczególnej ochrony obiektów kategorii II;
 - 2) określanie procedury opracowywania, uzgadniania i aktualizowania planów szczególnej ochrony obiektów kategorii II;
 - 3) prowadzenie, na podstawie wykazu, o którym mowa w § 4 ust. 1, ewidencji obiektów kategorii II;
 - 4) podejmowanie decyzji w sprawie udziału Policji, Państwowej Straży Pożarnej i formacji obrony cywilnej w szczególnej ochronie obiektów oraz ustalanie zakresu i sposobu tego udziału, po zasięgnięciu opinii organów, o których mowa w § 4 ust. 2;
 - 5) organizowanie i prowadzenie, wspólnie z Ministrem Obrony Narodowej, specjalistycznego szkolenia dla osób organizujących wykonywanie zadań w zakresie szczególnej ochrony obiektów kategorii II.
- § 8. W wykonywaniu zadań w zakresie przygotowania szczególnej ochrony obiektów wykorzystuje się ewidencje i plany ochrony tych obiektów, opracowywane zgodnie z przepisami ustawy z dnia 22 sierpnia 1997 r. o ochronie osób i mienia (Dz. U. Nr 114, poz. 740, z późn. zm.³⁾), a także wyniki prac planistycznych związanych z prowadzeniem przygotowań do realizacji przez przedsiębiorców zadań na rzecz obronności i bezpieczeństwa wewnętrznego państwa, prowadzonych na podstawie ustawy z dnia 23 sierpnia 2001 r. o organizowaniu zadań na rzecz obronności państwa realizowanych przez przedsiębiorców (Dz. U. Nr 122, poz. 1320 oraz z 2002 r. Nr 188, poz. 1571).
- § 9. 1. Wykonywanie zadań w zakresie szczególnej ochrony obiektów odbywa się na podstawie harmonogramów opracowanych przez Ministra Obrony Narodowej, w zakresie obiektów kategorii I, oraz ministra właściwego do spraw wewnętrznych — w zakresie obiektów kategorii II.
2. Harmonogramy, o których mowa w ust. 1, opracowuje się, po zasięgnięciu opinii organów, o których mowa w § 4 ust. 2.
3. Harmonogramy, o których mowa w ust. 1, zatwierdza Prezes Rady Ministrów.
- § 10. Nieudzielenie przez właściwy organ opinii, o której mowa w § 4 ust. 2 pkt 5 lit. b, § 7 ust. 2 pkt 1, 4 i 5, ust. 3 pkt 1 i 4 oraz § 9 ust. 2, w terminie 14 dni od dnia otrzymania wystąpienia w sprawie opinii, uważa się za równoznaczne z udzieleniem opinii pozytywnej.
- § 11. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.
- Prezes Rady Ministrów: *L. Miller*
- ³⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1999 r. Nr 11, poz. 95, z 2000 r. Nr 29, poz. 357, z 2001 r. Nr 4, poz. 23, Nr 27, poz. 298 i Nr 123, poz. 1353 oraz z 2002 r. Nr 71, poz. 656 i Nr 74, poz. 676.